

ACC. N:R. M. 6977:1-5.

Landskap: *Småland* Upptecknat av: *Carl Andersson*
Härad: *Kinnared* Adress: *Ljungagård, Kalvrik*
Socken: *Kalvrik* Berättat av: *L. J. Carlsson*
Uppteckningsår: *1940* Född år *1857* i *Kalvrik.*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Tobaksodling. (L. U. F. 27.)

ACC. N:R.

No. 6977 : 1.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Carl Odenman

Härad: Kinnareds

Adress: Sjungård Kalsovik

Socken: Kalsovik

Berättat av: G. G. Carlsson

Uppteckningsår: 1940

Född år 1854 i Kalsovik

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Min sagesman är fjärdingsbonden Sven Johan Carlsson i Kalsoviks Länsmansgård som berättar följande om tobak.

Här i Kalsovik odlade tobak mycket litet till eget bruk av endast några få som förskade den till röktobak.

Annars var det vanligt att folket här brukade resa till Växiö vid sigfrids-
mässans marknad i februari och köpa
sitt behov av barkade tobaksblad av
skåningar som reser hit upp och sälde
då var folket här ifrån och köpte i
vanliga fall ett pund tobak för årets
behov, men den användes förutom till

L.U.F. 27.

tobak som
marknadsvara

M. 6977: 2.

(2)
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

rök även som lugglobak, det rögs en
bit blad som rullades ihop till som
det kallades en buss lugglobak

Han berättade att för en 60 år sedan
var det en man i Kalosvik som hette
Nisse Skott som var rögarrmakare och
badde vi Kullskvarn i Kalosvik där han
jämte två kvinnor rök och förfärdigade
rögarrer för hand,

Vid världskriget 1914-1918 var det många
som planterade libet tobak till eget
bruk, annars har här ej förekommit
tobaksodling som någon minnes som
någon inkomst, men jag skall här i fort-
sättningen nämna på några punkter i
frågelistan

För en 30-35 år sedan minnes jag att på Kalas

N° 6977:3

3
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

och samkväm brukade värden laga fram
en hög med långpipor i regel av masur-
björk och stoppa och lämna gästerna så
långt det räckte med pipor, om det g. fans
pipor till alla fick de yngsta vänta en
stund, i regel fans ett dusin pipor

16 Röklobaken förvarades i en ask som kallades
lobaksschalull, det vanliga namnet på
röklobak var kadus,

till piprensare var det en ställhof

17 Lunsningen förekom mest i rummen lugga
rum, men det fanns en del som bars runt
i våran, att småpojkar i tio årsåldern rumsade
i rummen var inget ovanligt då jag gick
i skolan för en 30-35 år sedan,

Endast få kvinnor rumsade i rummen eller
våran, men det var mest i smyg.

N. 6977. 4.

4

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

—

- 18 Lunsset förvarades mest i en flaska för att
hålla sig färskt, men till dagligt bruk
användes en näverdos (näverkurra) eller
av ett avskuret horn med botten och lock
av trä
- 19 Tuggtabak förvarades alltid till dagligt bruk
i en liten ask liksom att ha i västfiskan
de som köpte tabak i flåtar stas alltid den
i småbitar och förvarade den i en ask, var
bit kallades en buss eller bjöle
- 20 Luns och tuggtabak användes mest
av den arbetande klassen, och rök oftast
av bättre folk, många sålde ej tuggtabak
vad de för den lade sig på bröstet, de blev
lungbröstade,
- 21 om tobaksmarknad är vänt i fröjande ask
- 24 som medel för vattenbissa eller rypstötningar

M. 6977 : 5.

5
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

från magen ropning kalsbrömma ordinerades
alltid smus eller tobak, och många förklarade
att det hjälpte

26 Som surrogat för rökre användes torrade körs-
bärlön och lönnröblad,
och som smus eller lugg tobak användes kall-
musrot

27 Om smuset och lugg tobaken brukas folk
råga att de skall ha en prästare, eller en fants-
ställare,

28 Vid en namnsdag eller en födelsedag var det ej
ovanligt att ge för i huset en röd smusmärkt

29 Vissa inskränkingar haer gorts med smus och
luggtobak, men rökningen mycket mera nu
än för